

บทความวิชาการ :

บาทแข็งค่า... ปัจจัยเสี่ยงส่งออกปี 2569

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

ประธานกรรมการในเครือบริษัทวี-เซอร์ฟ กรุ๊ป

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 26 ธันวาคม 2568

กระแสความวิตกกังวลตั้งแต่ปลายปีที่แล้วต่อเนื่องมาจนถึงปีนี้คืออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท/เหรียญสหรัฐฯ แข็งค่าสูงเป็นประวัติการณ์ ปลายเดือนธันวาคมอัตราแลกเปลี่ยน (26 ธ.ค.68) 31.05 บาท/USD แข็งค่ามากสุดในรอบ 8 ปี กล่าวคือการแข็งค่าเงินบาทเทียบต้นปีกับปลายปีพ.ศ.2567 แข็งค่าร้อยละ 9.31 หากเปรียบเทียบไตรมาส 4 บาทแข็งค่าร้อยละ 4.13 แค่เดือนธันวาคมแข็งค่าร้อยละ 3.02 การที่เงินสกุลบาทแข็งค่าส่งผลกระทบต่อส่งออกเทียบต้นปี/ปลายปีทุก 1 เหรียญสหรัฐฯ เมื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทหายไป 3.2 บาท ภายใต้การแข่งขันด้านราคาในตลาดส่งออกและเศรษฐกิจโลกขาลงตลอดจนสินค้านำเข้าสหรัฐฯ ต้องบวกภาษี “Reciprocal Tax” อีกร้อยละ 19 เป็นภาระของผู้บริโภคในตลาดสหรัฐฯ ซึ่งเป็นลูกค้าใหญ่สัดส่วน 1 ใน 5 การปรับราคาของผู้ส่งออกจึงแทบเป็นไปได้แถมยังต้องลดราคาเพื่อรักษาตลาด

ภาคส่งออกนอกจากการแข่งขันด้านราคายังเกี่ยวข้องกับปัจจัยเงินบาทแข็งค่าหรืออ่อนค่า เพราะผู้ส่งออกเมื่อได้รับเงินตราสกุลเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเป็นเงินสกุลหลักในการค้าขายต้องเปลี่ยนเป็นเงินสกุลบาทถึงแม้ว่าผู้ส่งออกจะปิดความเสี่ยงด้วยการทำ “Forward Rate” กับธนาคารพาณิชย์เงื่อนไขและราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิต นัยเพื่อป้องกันความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนด้วยการกำหนดวันส่งมอบเงินไว้แน่นอนหรือตามช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อปรับอัตราแลกเปลี่ยน (Pro Rate Forward/Swap Point) เรื่องพวกนี้ผู้ส่งออกรู้ดีแต่บาทแข็งค่าหรือผันผวนทำให้การเสนอราคาทำได้ค่อนข้างลำบากเพราะอาจใช้เวลา 2 – 3 เดือน ตั้งแต่การรับออเดอร์ การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การจองเรือ ฯลฯ

อย่างไรก็ตามปีที่ผ่านมาถึงเงินบาทแข็งค่ามากที่สุดแต่มูลค่าส่งออกอาจสูงถึง 338,900 ล้านเหรียญสหรัฐฯ สูงสุดเป็นประวัติการณ์ขยายตัวร้อยละ 12.58 แต่เมื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทขยายตัวร้อยละ 5.20 หรือเงินหายไปเฉลี่ยร้อยละ 7.38 ขึ้นอยู่กับสัดส่วนสินค้านำเข้าที่อยู่ในมูลค่ามายน้อยเพียงใด เช่น สินค้าอุตสาหกรรมวัตถุดิบอาจมีการนำเข้าเพื่อ “Re-Export” ทำให้ค่าเงินหักกลับกันได้ส่งผลทำให้สามารถขยายตัวร้อยละ 9.45 ขณะที่สินค้าเกษตรกรรมติดลบถึงร้อยละ 10.76 โดยเฉพาะส่งออกข้าวหดตัวร้อยละ 34 ยางพาราหดตัวร้อยละ 5.6 อาหารทะเลแปรรูปหดตัวร้อยละ 7.8 ตลาดส่งออก (เชิง USD) ที่ขยายตัวได้ดีคือสหรัฐอเมริกาสัดส่วน 1 ใน 5 ของส่งออกรวมขยายตัวร้อยละ 29.8 และตลาดจีนสัดส่วนส่งออกร้อยละ 11.8 ขยายตัวร้อยละ 13.37 ขณะที่การส่งออกไปกัมพูชาซึ่งมีข้อพิพาทหดตัวร้อยละ 16.86 รายได้ลดลงประมาณ 4.8 – 5.0 หมื่นล้านบาท

สำหรับปีพ.ศ.2569 การส่งออกอาจขยายตัวได้ร้อยละ 5 แต่คงไม่ถึงติดลบเพราะอัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าเกิดกับทุกประเทศจะมากน้อยต่างกัน ปัจจัยสำคัญมาจากเงินเหรียญสหรัฐอ่อนค่าเฉลี่ยทั้งปีร้อยละ 13.9 และราคาทองคำพุ่งสูงถึงร้อยละ 69.8 ขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินริงกิตทั้งปีแข็งค่าใกล้เคียงกับเงินบาทแต่เงินสกุลหยวนแข็งค่าร้อยละ 4.019 และสิงคโปร์ดอลลาร์แข็งค่าร้อยละ 5.78 อย่างไรก็ตามการจะโทษว่าบาทแข็งค่ามีแต่เชิงลบต่อเศรษฐกิจคงไม่ใช่เพราะมูลค่าส่งออกก็นำเข้ามูลค่าใกล้เคียงกันเกี่ยวข้องกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง แก๊ส วัตถุดิบ สินค้าประเภททุนและอุปโภคบริโภค ซึ่งเงินบาทแข็งค่าทำให้ต้นทุนนำเข้าก็ลดลงในสัดส่วนเดียวกัน

ปัจจัยที่อาจทำให้บาทแข็งค่า

1. Dedollarization แนวโน้มอ่อนค่าจากธนาคารกลางสหรัฐฯ มีการลดดอกเบี้ยอีกทั้งเศรษฐกิจสหรัฐอ่อนแอและไม่แน่นอนทำให้กระแสที่ดอลลาร์ทำให้ค่าเงินดอลลาร์ปีที่แล้วเฉลี่ยอ่อนค่าร้อยละ 13.82

2. Gold prices are hitting ราคาทองคำตลาดโลกในปีที่ผ่านมาพุ่งสูงผิดปกติจากต้นปีราคา 2,636 USD/ออนซ์ ราคาช่วงสิ้นปีไปถึง 4,508 USD/ออนซ์ สูงขึ้นถึงร้อยละ 71.01 ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ดอลลาร์ไปเก็งกำไรราคาทองคำ

3. High Reserve Fund เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย (ธปท.) ทำสถิติสูงสุด ณ เดือนพฤศจิกายน 2568 มูลค่า 298,720.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เปรียบเทียบ 1 ปี (พ.ย./พ.ย.) สูงขึ้นร้อยละ 12.94 เป็นอันดับ 13 ของโลกทำให้มีความเชื่อมั่นในเงินสกุลบาท นอกจากนี้ไทยมีทองคำอยู่ในเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมูลค่าสูงถึง 32,900.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 11.01 ของทุนสำรองเป็นลำดับที่ 22 ของโลกคิดเป็นน้ำหนักทองประมาณ 24.09 ตัน ในช่วง 1 ปีมูลค่าทองคำในทุนสำรองเพิ่มขึ้น 12,303.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.74 เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เงินบาทแข็งค่า

4. Money Laundering Scammer มีการระบุว่าบาทแข็งค่าเกิดจากการฟอกเงินของสแกมเมอร์ที่โอนขายทองคำไปกัมพูชาช่วง 7 เดือนแรกของปีที่ผ่านมาส่งออกทองคำมูลค่า 68,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28 ของการส่งออกทองคำโดยได้รับเงินกลับมาเป็นเหรียญสหรัฐแต่ประเด็นนี้ทางสมาคมทองคำระบุว่าเป็นการส่งออกปกติคล้ายกันทุกปี

สามารถสแกนและดาวน์โหลดบทความนี้ได้ที่ QR CODE
รวมถึงค้นหาบทความทางวิชาการของดร.ธนิต โสรัตน์ ได้ที่
เว็บไซต์ www.tanitsorat.com tanit.sorat
 ดร.ธนิต โสรัตน์

